

Rotija Bajdura

*Štefana Golon . Breda Doboviček . Ilse Fischerauer . Majda Kregar .
Majda Nešima . Edita Šouinc . Nives Starc . Maruška Subić Kovač .
Jela Vilfan*

Rotija (Tija) Bajdura

Ljubljana, 1930

Na Fakulteti za arhitekturo je diplomirala leta 1959 pri prof. Edvardu Ravnikarju in leta 1966 opravila strokovni izpit. Interdisciplinarni študij prostorskega in urbanističnega planiranja je zaključila leta 1983 in magistrirala s temo »Življenjski prostor populacije starosti od 0 do 14 let v urbaniziranem okolju«. Od diplome do leta 1989 je bila zaposlena v urbanističnem zavodu Projektni atelje.

Kot glavna in odgovorna projektantka je delovala na področju urbanističnega načrtovanja, načrtovanja zgradb, krajinskega planiranja in ohranjanja kulturne dediščine. Načrtovala je 22 zgradb vrtcev in igrišč v Sloveniji, 21 v Makedoniji ter 3 na Hrvaškem, 5 osnovnih šol v Sloveniji, 4 samostojna igrišča ter igrišča za sosesko SŠ6 v Ljubljani. Bila je članica mednarodne organizacije International Playground Association in kot predstavnica Jugoslavije predavala na kongresih v Münchenu, Amsterdamu in Ljubljani. Na podiplomskem študiju za zdravnik pediatre je v letih 1975–1978 predavala na temo Otroci v urbanem okolju.

Kot velika ljubiteljica narave in gora je bila vrsto let učiteljica smučanja, v letih 1970 do 1977 pa je pri Planinski zvezi Slovenije vodila odbor za gradnje v gorskem svetu.

Za dolgoletna prizadevanja za ohranitev Kunstlerjeve domačije – mestne kovačije v Ljubljani je leta 1999 prejela priznanje Henry Ford European Conservation Awards.

She graduated at the Faculty of Architecture under professor Edvar Ravnikar in 1959, and in 1966, she passed her professional examination. She finished an interdisciplinary study of landscape architecture and urban planning in 1983 with MA thesis titled "The Living Space of the Population Aged 0–14 in an Urbanized Environment". From the time of her graduation until 1959 she worked at the Urbanistični zavod Projektni atelje [Projektivni atelje Institute of Urban Planning].

As a chief project leader she worked in the field of urban, construction and landscape planning, and the preservation of cultural heritage. She planned 22 kindergartens with playgrounds in Slovenia, 21 in Macedonia and three in Croatia, five primary schools in Slovenia, four public playgrounds, and the playgrounds for the SŠ6 neighbourhood in Ljubljana.

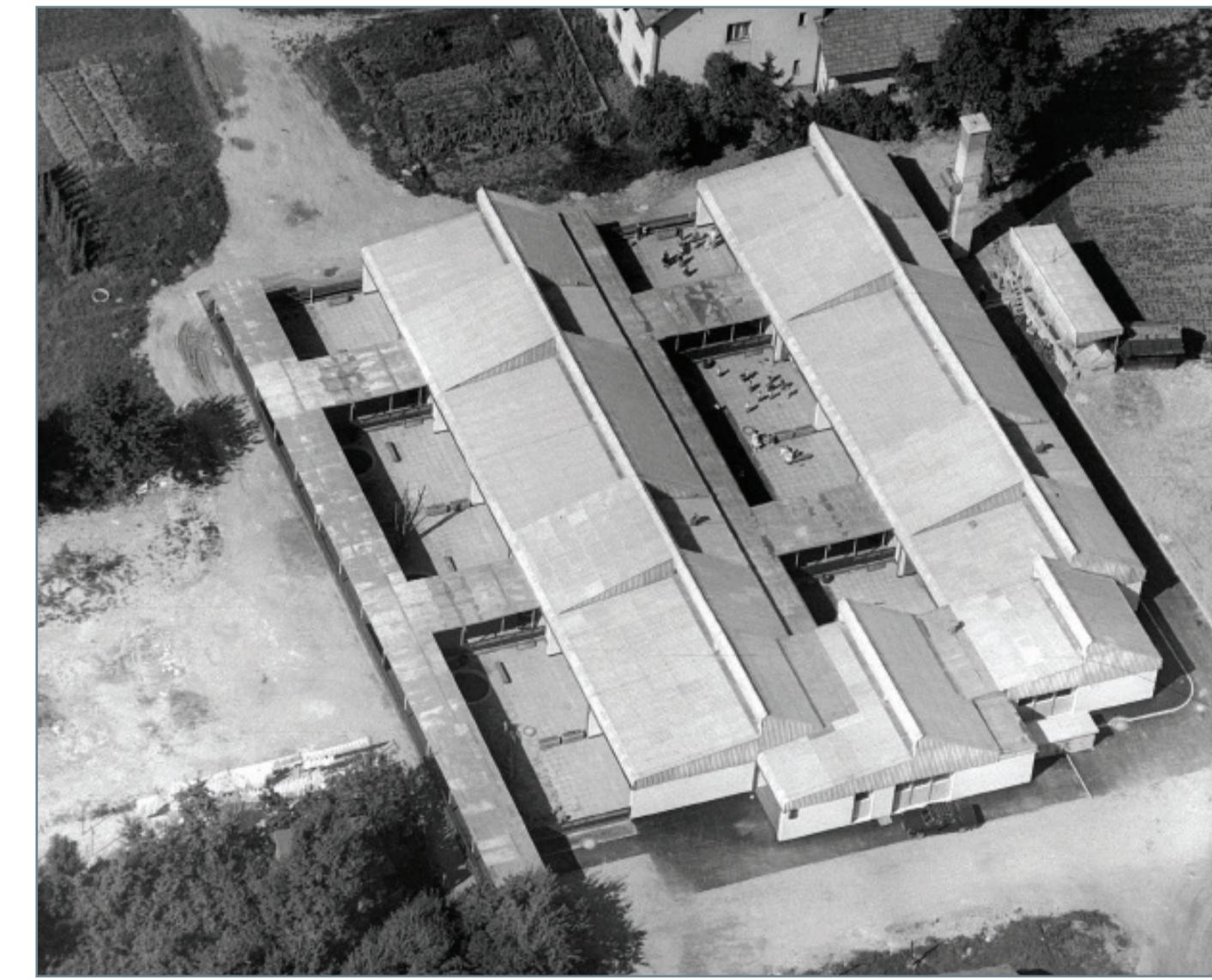
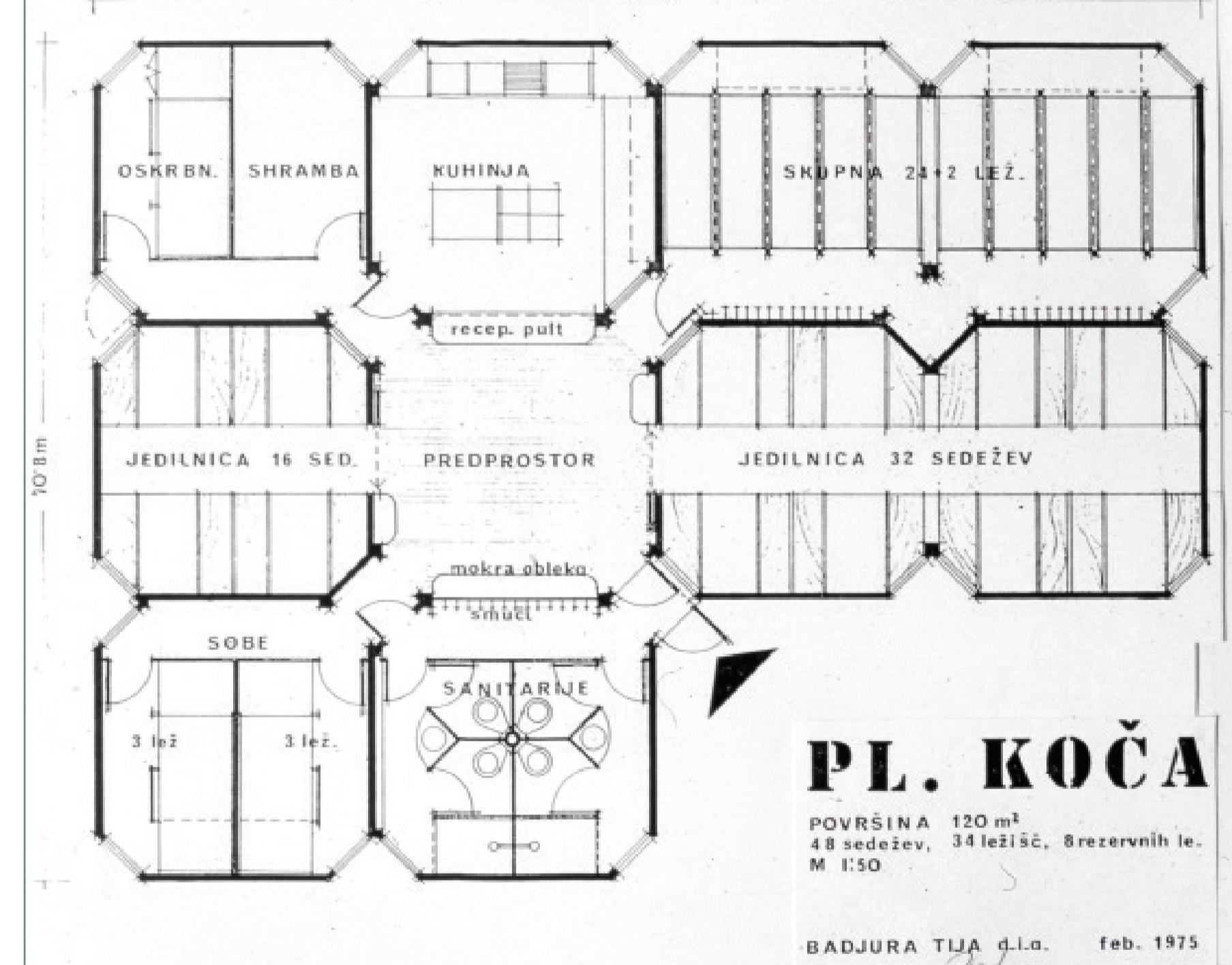
Bajdura was a member of the International playground association, in the scope of which she spoke at conferences in Munich, Amsterdam and Ljubljana. Between 1975 and 1978 she lectured on Children in an urban environment at the postgraduate study of paediatrics.

As a lover of nature and mountains, she worked as a ski instructor for a number of years; between 1970 and 1977, she was the head of the Alpine Association of Slovenia's committee for the construction in the mountains.

In 1999 she obtained a recognition from the Henry Ford European Conservation Awards for her long-standing efforts for the preservation of the Kunstler homestead – town smithy in Ljubljana.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Vrtec Pod gradom / kindergarten, enota Prule / Prule branch, Ljubljana, 1963
- Vrtec Kolezija / kindergarten, enota Kolezija / Kolezija branch, Ljubljana, 1969
- Vrtec Šalara / kindergarten pri Kopru / near Koper, 1969
- Vrtec Jesenice / kindergarten, Jesenice
- Vrtec Vrhovci / kindergarten, enota Rožnik / Rožnik branch, Ljubljana, 1974
- Prenosna planinska postojanka / Portable mountain hut, Bavšica, 1978
- Vrtec Kurirček / kindergarten, vhod in igrišče / entrance and playground, Logatec, 1982
- Osnovna šola in športna dvorana Ilirska Bistrica / Ilirska Bistrica Primary School and Sports Hall, 1980 in / and 1984, 1. nagrada na natečaju 1977 / first prize at the 1977 competition
- Raziskava »Življenjski prostor otrok v urbanem in ruralnem okolju« / Research Living Space of Children in Urban and Rural Environment, 1982–1987
- Igrišča za novozgrajeno sosesko SŠ6 / Playgrounds for the newly built SŠ6 neighbourhood, Ljubljana

Vrtec Kolezija, enota Kolezija, Ljubljana, 1969

Zasnova z enim vhodom na dve igralnici ustvarja manj gneče in stresa ob prihodu otrok v vrtec, omogoča neposreden stik z vzgojiteljem, obenem zmanjšuje možnost prenosa okužb po načelu »manj otrok na eno kljuk«. Razgibana streha nad enostavnim stavbnim volumonom daje vrtcu značilno arhitekturno podobo. Notranji atriji in nadstrešnice do vhodov v igralnice približajo stavbo merilu otroka ter ponujajo intimnejše območje, ločeno od odprtrega prostora igrišča. S premišljeno zasnovanim prerezom je omogočila naravno prezračevanje in dobro naravno osvetlitev v globini objekta. Sestavni del prvotne fasade so bili paneli, ki so jih porisali otroci.

Osnovna šola in športna dvorana Ilirska Bistrica, 1980 in 1984

Kompleks stavbe osnovne šole in športne dvorane je položen na vzpetino na obrobju Ilirske Bistrike z lepimi razgledi po okolici. Zasnovo odlikuje odpiranje notranjih prostorov navzen tako z dolgimi pogledi, kot z nadaljevanjem/prehajanjem notranjih komunikacijskih poti v poti, ki vodijo po šolskem zemljišču. Natečajna zasnova ni bila povsem realizirana, saj naj bi za izvedbo celote zmanjkal sredstev. Današnja podoba zaradi prezidav žal ne ustreza več prvotnemu stanju.

Prenosna planinska postojanka, Bavšica, 1978

Prenosno planinsko postojanko (PPP), ki bi jo bilo mogoče s helikopterjem prepeljati na različne lokacije v skladu s sezonskimi potrebami v planinskih kočah, je leta 1975 zasnovala v sodelovanju z Alešem Kunaverjem in Avtomontažo. Osmerokotna osnovna enota za 6-8 ljudi bi imela lasten vir sončne ali vetrne energije, zbirnik vode in bi delovala samooskrbno. Posamezne enote bi se sestavljale v večji konglomerat, ki bi lahko nadomeščal planinske koče. V Bavšici je dolga leta služila kot sedež vodstva Mladinskega planinskega tabora, leta 1999 pa je bila že uničena.

Vrtec Pod gradom, enota Prule, Ljubljana, 1963

Vrtec Pod gradom je ena prvih stavb vrtcev, ki so bili v Sloveniji načrtovani in grajeni za varstvo in vzgojo predšolskih otrok. Morda je bil v času, ko še ni bilo pravilnikov, prav ta vrtec ključen za Bajdурino ustvarjanje vseh naslednjih stavb vrtcev. Z inovativno tlorisno zasnovno brez hodnikov in s klančino namesto stopnišča še danes predstavlja edinstven primer, ki prostor komunikacij namesto v hodnik spremeni v večnamenski prostor za igro, telovadbo in prireditve.

Foto: Rotija Bajdura

Vrtec Kurirček, Centralna enota, vhod in igrišče, Logatec, 1982

Vhod je oblikovan z domiselno uporabo nizkocenovnih kanalizacijskih cevi, ki ustvarjajo dolg tunel, po katerem otroci vstopajo v vrtec. To je ena njenih značilnih inovacij in kaže arhitektni smisel za celovito urejanje notranjih in zunanjih prostorov za otroke.

Foto: Rotija Bajdura

Foto: Rotija Bajdura